Zbašnik, Fran (i). »Večer Konopnicke.«; O proslavi 25-letnice njenega književnega delovanja v Ljubljani. 1903, Ljubljanski zvon

domače umetnosti ne da dvigniti drugače, kakor da se vedno in vedno kaže na prave vrhunce današnje svetovne umetnosti.« — »Umetnost je pravica sama in daje vsakemu, kolikor zasluži.« — »Razumeti umetnost je umetnost.« —

Zofka Kvedrova.

Prešernov portret. Gospoda dr. Dečko in Kolenc v Celju sta poskrbela za to, da smo dobili Slovenci pred kratkim Prešernov portret, majhno nadomestilo za — obetovani nam spomenik velikega našega pesnika. Portret je izdelal gosp. Al. Šubic po sliki Kurza pl. Goldensteinskega, ki se nahaja, če se ne motimo, v posesti gospoda ravnatelja Fr. Levca. Tej sliki gre po zagotovilu verodostojnih svedokov glede podobnosti s pesnikom pred vsemi drugimi prednost, dasi je tudi ta delana le po spominu. V strokovno oceno reprodukcije se ne moremo spuščati. Morda nam jo poda kateri naših slikarjev-veščakov. V ozadju portreta je videti Prešernovo rojstno hišo. Škoda, da nam posebej ne naslika kdo Prešernovega doma, ki leži vendar tako idilsko v obližju cerkvice sv. Marka! Taki ozadki doslej na portretih menda niso bili običajni. Kaki nagibi so bili gospodu Šubicu merodajni za to, da se je odločil zanj, nam ni znano. Najbrž je vpošteval željo številnih Prešernovih čestilcev, ki bi poznali radi tudi dom njegov. No, s tega stališča slikarju ne ugovarjamo! — Vsekakor naj bi krasil Prešernov portret salon vsake slovenske narodne hiše! Cena —?

Z.

Splošni pregled

»Večer Konopnicke«. V proslavo petindvajsetletnega literarnega delovanja slovite poljske pesnikinje in pisateljice je priredil odbor »Splošnega slovenskega ženskega društva« dne 7. decembra v »Narodnem domu« v Ljubljani umetniško-zabaven večer. Naše dame so se se s tem vrlo pridružile svojim poljskim in češkim sestram ter pokazale, da se živo zavedajo dolžnosti, ki jim jih nalaga slovanska ideja. Tisti časi, ko so nas hoteli nasprotniki prepričati, da smo Slovenci neznaten narodič, ki nima nobene pravice do eksistence, in ko smo bili mi tako kratkovidni, da smo jim verjeli, so, hvala Bogu, minuli! Zdaj vemo: Slovani smo in kar je slovanskega, je tudi slovensko! Program je bil prav srečno izbran in vseskozi v skladju s pomenom večera. Vršil se je ob primerno okrašeni sliki slavljenke. Prolog je govorila gospa Gevekarjeva. Očrtala je z markantnimi potezami značaj umetniškega delovanja slavne Poljakinje. Pri izvajanju pevskih točk sta se odlikovali zlasti gospa Julija dr. Ferjančičeva in gospodična Mira Devova. »Ljubljanski Zvon« je prinesel že v novembrski številki preteklega leta kratek životopis Konopnicke. Ondi jo bilo omenjeno med drugim, da je bil Sienkiewicz prvi, ki je spoznal izredni talent in genij Marije Konopnicke. Baš Sienkiewiez pa je zdaj napisal tudi prekrasno oceno o slovstvenem delovanju te slavne rojakinje svoje. Žal, da nam ne pripušča prostor, da bi se nekoliko natančneje bavili s to oceno! — —*i*—

Uradniško stavbno društvo. Važen del socijalnega vprašanja bi bil ugodno rešen, če bi se r e s o ž i v o t v o r i l o uradniško stavbno društvo, čigar pravila so po prizadevanju g, župana Iv. Hribarja že potrjena. Namen društva je, pripomoči uradnikom do lastnega doma ter jih rešiti na ta način morda v najvažnejšem pogledu skrbi in nemara tudi — izkoriščanja in izsesavanja. Stiske

dLib.si Digitalna knjižnica Slovenije